

СИЛАБУС навчальної дисципліни «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ТА ПРАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень.
Код і найменування спеціальності	274 Автомобільний транспорт
Тип і назва освітньої програми	ОПП Технології і засоби механізації сільськогосподарського виробництва
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,5. Загальна кількість годин – 135 год, із яких: Лекції – 22 годин, практичні – 24 годин. Форма семестрового контролю – екзамен.
Мова (-и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Інженерно-технологічний факультет Кафедра агроінженерії та автомобільного транспорту.
Контактні дані розробника(-ів)	Викладач: ЛЯШЕНКО Сергій Васильович , к.т.н., доцент. Контакти: ауд. 348 (навчальний корпус №3), e-mail: sergii.liashenko@pdau.edu.ua , тел. (0532) 56-96-87, посилання на сторінку викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/liashenko-serhii-vasilovych

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з навчальних дисциплін: Безпека життєдіяльності; Автомобілі.
Компетентності	<i>Загальні компетентності (ЗК):</i> ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 3. Здатність здійснювати безпечну діяльність. <i>Спеціальні (фахові):</i> ФК 1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України, Правил технічної експлуатації автомобільного транспорту України, інструкцій та рекомендацій з експлуатації, ремонту та обслуговування дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту та їх систем.; ФК 16. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з основ безпеки та правил дорожнього руху сільськогосподарської техніки відповідно до вимог екології, принципів оптимального природокористування й охорони довкілля.

Програмні результати навчання / результати навчання	<p>ПРН 8. Розуміти і застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові та законодавчі акти України, міжнародні нормативні документи, Правила технічної експлуатації автомобільного транспорту України, інструкції та рекомендації з експлуатації, ремонту та обслуговування автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів.</p> <p>ПРН 26. Застосовувати в системі управління автомобільним транспортом знання з основ безпеки та правил дорожнього руху.</p>
--	---

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Навчальна дисципліна «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ТА ПРАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ» відіграє важливу роль у формуванні соціальних навичок (soft skills) у здобувачів вищої освіти спеціальності 274 Автомобільний транспорт. Основні аспекти цього впливу включають: командну роботу та співпрацю, комунікаційні навички, критичне мислення та проблемне вирішення, організаційні навички, адаптивність та гнучкість, етичні та екологічні цінності. Дисципліна сприяє розвитку навичок командної роботи через колективні завдання, що допомагає здобувачам ефективно взаємодіяти і досягати спільних цілей. Лекції і презентації вчать чітко і зрозуміло комунікувати, презентувати свої ідеї і вести конструктивні дискусії. Аналіз дорожньо-транспортних пригод і розв'язування реальних ситуаційних завдань допомагають здобувачам розвивати навички критичного мислення, оцінювати різні варіанти рішень та знаходити оптимальні варіанти розв'язання практичних задач. Робота в команді за умов складання план-схеми дорожньо-транспортної пригоди з вихідними завданнями з життя допомагає розвивати здатність адаптуватися до умов інтенсивного дорожнього руху, до нових ситуацій і швидко реагувати на зміни. Акцент на правила дорожнього руху формує відповідальне ставлення до вимог закону про дорожній рух та середовища проживання людини, забезпечує розуміння важливості дотримання безпеки та правил дорожнього руху.

Навчальна дисципліна «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ТА ПРАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ» сприяє: всебічному розвитку соціальних навичок, які є критично важливими для успішної професійної діяльності та особистісного росту здобувачів вищої освіти. Вона допомагає формувати здатність до ефективної роботи в команді, комунікації, критичного мислення, організації та управління, а також забезпечує розуміння важливості та етичних стандартів у професійній діяльності.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни: «Експлуатація машин і обладнання» – вивчити науково-виробничі основи інженерного забезпечення, ефективне використання техніки, її рентабельності, а також технології з метою одержання запланованих результатів у конкретних умовах природно-кліматичних зон України. Як результат вивчення навчальної дисципліни студенти отримують знання та вміння із розв'язання актуальних завдань комплексної механізації аграрного виробництва, ефективного використання ресурсів, машин та обладнання, проектування експлуатаційних і технологічних регламентів, обґрунтування структури комплексів машин та машинного парку і управління виробничими процесами з урахуванням умов господарств різних організаційних форм.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістова частина 1 Машинні агрегати та їх комплектування

Тема 1.1 Машинні агрегати, їх класифікація та умови використання

Тема 1.2 Експлуатаційні властивості машинно-тракторних агрегатів (МТА)

Тема 1.3 Експлуатаційні властивості двигунів, енергетичних машин, машинних агрегатів

Тема 1.4 Кінематика машинно-тракторних агрегатів

Тема 1.5 Розмітка загінок з урахуванням кінематики машинно-тракторних агрегатів

Тема 1.6 Основи раціонального комплектування машинно-тракторних агрегатів (МТА)

Тема 1.7 Експлуатаційні витрати під час роботи машинно-тракторних агрегатів

Тема 1.8 Технологічне налагодження машинно-тракторних агрегатів

Змістова частина 2. Використання машин у технологічних операціях

Тема 2.1. Поняття про технологію вирощування сільськогосподарських культур, виробничі процеси, операції

Тема 2.2 Характеристика ресурсощадних та ґрунтозахисних технологій (нульової (No-till), мінімальної (Mini-till), стрічкової (Strip-till)) вирощування сільськогосподарських культур

Тема 2.3 Характеристика технологій органічного виробництва сільськогосподарської продукції (Гостьовий спікер професіонал-практик)

Тема 2.4 Визначення технологічних процесів основного обробітку ґрунту та їх технічне забезпечення

Тема 2.5 Визначення технологічних процесів сівби сільськогосподарських культур та їх технічне забезпечення

Тема 2.6 Визначення технологічних процесів збирання сільськогосподарських культур та їх технічне забезпечення

Тема 2.7 Визначення технологічних процесів заготівлі кормів та їх технічне забезпечення

Тема 2.8 Проектування технологічних карт на вирощування сільськогосподарських культур та їх стислий зміст

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні методи: лекції; розповідь; пояснення; інструктаж;
- наочні методи: демонстрування; спостереження;
- практичні методи: дослідні роботи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: конспектування; тезування, анотування.

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; методи використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; методи відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти.

- методи стимулювання і мотивації обов'язку і відповідальності: роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; оперативний контроль; вказування на недоліки, зауваження.

3. Інноваційні методи навчання:

- інтерактивні методи: дискусії, диспути, дебати; проектування професійних ситуацій; розроблення і презентація проєктів; рольові та ділові (імітаційні) ігри; коучинг і навчальні тренінги.

- Методи інтерактивної візуалізації навчального матеріалу: інтелектуальна карта уяви; стрічка подій.

- комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- методи усного контролю: опитування; бесіда; доповідь.
- методи письмового контролю: контрольна робота; самостійна робота; творче завдання.

- методи лабораторнопрактичного контролю: контрольні-практичні роботи.
- методи самоконтролю: самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз; визначення пріоритетних напрямів власного навчального процесу.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання	Перескладання іспиту чи заліку відбувається із дозволу директора навчально-наукового інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний)
- щодо академічної доброчесності	<p>Доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів.</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності у Полтавському державному аграрному університеті регламентується такими локальними нормативно-правовими актами: Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету, Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету, Положення про групу сприяння академічній доброчесності у Полтавському державному аграрному університеті; Положення про комісію з академічної доброчесності у Полтавському державному аграрному університеті; Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті, Порядку перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.</p>
- щодо відвідування занять	<p>Для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття освіти відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба або академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Відсутність здобувача вищої освіти на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє здобувача від виконання завдання на самостійну підготовку або завдання поточного контролю. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватися в онлайн форматі за погодженням з директором навчально-наукового інституту. Відвідування занять (офлайн або онлайн) є обов'язковим згідно розкладу дзвінків. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані самостійно та у встановлений термін. Відпрацювання пропущених занять відбувається шляхом самостійного опанування здобувачем вищої освіти навчального матеріалу із наступною перевіркою отриманих результатів навчання у письмовій чи усній формі. Роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн занять або тестування.</p>
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, конференціях, семінарах, круглих столах. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані</p>

	Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.
- щодо оскарження результатів оцінювання	Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами вищої освіти контрольних заходів урегульовано процедурами п.5.5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Правила дорожнього руху України 2023. Офіційне видання. Харків: Моноліт. 2023. 224 с.
2. Голіна В. В. Культурологія безпеки дорожнього руху в Україні: теорія та практика запобігання автотранспортним правопорушенням : монографія / В. В. Голіна, С. С. Шрамко ; Нац. акад. прав. наук України ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України. Харків : Право, 2023. 184 с. DOI: <https://doi.org/10.31359/9789669986870>. ISBN 978-966-998-687-0
3. Парасюк В. М., Демків Р. Я., Когут В. М. Безпека дорожнього руху : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 340 с.
4. Бакаянова Н. М., Кубасенко А. В., Свида О. Г. Організація діяльності Національної поліції України та оперативних підрозділів : навч.-метод. посіб. (для здобувачів вищої освіти денної форми навчання). Одеса : Фенікс, 2020. 251 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/>.
5. Тучапець І. Б. Дії працівника поліції на місці ДТП : метод. рек. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 42 с.
6. Корнієнко М. В., Берназ П. В., Афонін Д. С. Оформлення дорожньо-транспортних пригод : навч.-метод. посіб. Одеса : Одеський державний університет внутрішніх справ, 2021. 129 с.
7. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / В. Я. Тацій, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 768 с..
8. Олійник Г. В. Порушення правил дорожнього руху. Судова практика. Роз'яснення. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 440 с

Допоміжні

1. ДСТУ 3649:2010 Колісні транспортні засоби: вимоги щодо безпечності технічного стану та методи контролювання (Прийнято та надано чинності: наказ Держспоживстандарту України від 28 грудня 2010 р. № 630).
2. Про схвалення Стратегії підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2020 року. Веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1360-2020-%D1%80#Text> (дата звернення 01.02.2021).
3. Про затвердження Державної програми підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2020 року. Веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/435-2018> (дата звернення 01.02.2021)
4. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі : Наказ МВС України від 13 січня 2020 року № 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0113-20>
5. Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Дорожньо-транспортна пригода» інформаційно-телекомунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України» : Наказ МВС України від 15 липня 2020 року № 533. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0726-20>.

6. ДСТУ 2587:2021 «Розмітка дорожня. Загальні технічні умови». URL: https://dbn.co.ua/load/normativy/dstu/dstu_2587_2021/5-1-0-1882

7. ДСТУ 4100:2021 «Безпека дорожнього руху. Знаки дорожні. Загальні технічні умови. Правила застосування». URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=95084

8. ДСТУ 4092-2002 «Безпека дорожнього руху. Світлофори дорожні. Загальні технічні вимоги, правила застосовування та вимоги безпеки». URL: https://dnaop.com/html/40982/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_4092-2002

9. ДСТУ 3961-2000 «Аптечка медична автомобільна. Загальні вимоги». URL: <http://patrul.in.ua/pdf/dstu-3961.pdf>

10. Прокопенко О., Комзюк М. Адміністративно-превентивні заходи забезпечення безпеки дорожнього руху національною поліцією України. Підприємство, господарство і право. 2021. № 4. С. 189–194.

11. Тімашов В., Грицаєнко Я. Адміністративно-правова відповідальність за порушення правил дорожнього руху. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 4. С. 186–191.

Інформаційні ресурси

1. Основи керування автомобілем та безпека руху: [сайт]. Режим доступу: http://ncpn.net.ua/osnovi_upravleniya.html (дата звернення 26.11.2012). Назва з екрана.

2. Посібник з безпечного керування автомобілем: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.uc Regina.ca/uk/files/DriversHandbookSaskUkrainian.pdf> (дата звернення 26.11.2012). – Назва з екрана.

3. Електронний каталог і бібліотека ПДАУ <http://lib.pdau.edu.ua>

4. Електронний репозитарій ПДАУ: <http://dSPACE.pdau.edu.ua>

5. <http://www.nbuv.gov.ua> – сайт національної бібліотеки України імені

В.І. Вернадського